

ספר

תנא דבי אליהו

אשר למד אליהו הנביא ז"ל עם רב ענין. כדאיתא בגמרא

וסביב לו פירוש ישועות יעקב
ופירוש השני נקרא בשם טובי חיים

והוא מלוקט מספר זיקוקין דנורא ומאורי אש ועוד הרבה ספרים
הקרושים לפרש ולבאר על גבון בלשון צח וקל. כדי להבין
בדבריו הקרושים: גם כמוסים בזה הפירוש כמה עצות מונות המסוגלים.
וכמה דברים נחוצים לעבודת הבורא יתברך:

וסגולה נפלאה ללמוד בספר הזה קודם השינה. ורוח קדושתו תופיע
הצלחה גדולה וזכירה עצומה. כאשר יבואר בהקרמה מספרים
הקרושים. ועיין שם המעלות והתקונים הנוספים בהדפסה זו ובפי' הנ"ל:
גם הוספנו בסוף הספר צוואות רבי אליעזר הנדול. ושכחים
ותפלות המסוגלים. ומפורי אליהו ומשיח. ועוד כמה דברים
נפלאים בענינים אלו:

אספתי וקבצתי בעוה"י הק' חיים ישעיה הכהן. בעל המחבר
ספר מסגרת השלחן. לקוטי שושנים. ישועות חיים. דרכי חיים
הוספת חיים. ברכת חיים. תשועות חיים. ועוד ספרים. בעזרת חיי
החיים ברוך הוא וברוך שמו לעד ולנצח נצחים:

בדפוס של השוחטים

הרבני הנגיד מהו"ר משה נ"י שניידמעסער,
והנגידה האלמנה מרת נחמה ה"י. אשת המנוח ה"ר יעקב ז"ל
חערשענהארן.

ב ל ו ב ל י ן

שנת בזה יבא הברכה וישועה לס"ק

דעת - אתר לימודי יהדות ורוח

www.daat.ac.il

הסכמות

הסכמת הרב הגאון המפורסם הר"ף זב"ק בתרדי חודה המאוה"ג וספורסם במעשים טובים כקש"ת ס"ה יעקב מרדכי שליט"א האב"ק בילגורייא.

הסכמת הרב הגאון המפורסם המאוה"ג הר"ף זב"ק בתרדי חודה בקש"ת ס"ה יהודא ליבוש שליט"א האב"ק פשעודבארז.

הנה כבוד מחותני הרב המאוה"ג ותיק וחסידי מרה **חיים ישעיה הכהן** כ"י האב"ק ויהא"ק (הסמוך לזכרון) ז"ק ממני ליתן לו הסכמתי על ביאורו הנחמד על ספר הקדוש והנורא הנא דבי אליהו. והנה באמת ענין הסכמה על זה אך למותר. כי כבר נודע דרך מחותני הרב שיחיה בכל ספריו הנחמדים. כי הגהו מלקט אורות מספרי רבותינו הקדושים חיות אש ממללות. וידוע כי דבריהם הקדושים ברוח הקודש נאמרו כאמור עם הספר ברמב"ן חידושי בנא בתרא דף י"ב. ונספרי מגדים יורה דעה סימן מ"ח בשפתי דעת סקב"ה וכוונות סו' כ"ה. ועוד ספרים הקדושים. ונעת כזאת מרוב סמקום הלכות ממרבית הדאגות והמלוקות אשר השתרגו עלו על זווארינו. וזאת חיות אש הישראלית כפתחו חיות ספר מספרי רבותינו. כי יתן רוחו על דבריהם הקדושים והטהורים אף לרננים אחדים. יפיחו בקרב רגש קודש ורוח טהרה להזכירו אי מזה באת ואנה תלכו. ומה בעית בהאי ארעא (ר"ל מה באת לתקן בעולם הזה ולהבין לעולם הבא):

ולכן מוטל החיוב על כל אחד מאחינו בני ישראל להיות מלוי אהו הרבה מספרי רבותינו הגדולים ספרי יראים. אשר בעת אשר לבו כל עמו לעיין בספרי הלכה בשמעתא דבפי לילותא. יתיה נפשו באמרות שהארות דברי אגדה המושכין לבו של אדם כמים: והנה כבר איתמחי עהור גברא הוא כבוד מחותני שיחיה אשר דברי לקוטיו הטהורים המה סולת כלולה ומלאו חן בפני ד' ואדם. וככן מהראוי להיות מסייע כהנא ליקח ספרו הנחמד. והכל מסייעין למלאכת שמים. ושארית ישראל שיחיו לא נחשדו לעבור על השגת גבולו של הרב המחבר שיחיה. יעו ד' ברכתו. על שארית גמלתו. לרומם קרנם מהר. ועינינו תראינה כנפש הבא על החתום לכבודם ויראתם של רבותינו הקדושים אשר בגילם מצי. ואחרי דברות קדשם נמשוך כמים, לא ימוש מפניו ומפי זרעינו. עד כי יבא שילה במהרה בימינו אמן. בשה"ח י"ג ענת תרנ"ו פה בילגורייא יל"ו:

נאום יעקב מרדכי חונה פה ק"ק הג"ל.

הסכמת הרב הסופר המפורסם המאוה"ג שלשלת היוחסין כקש"ת סו"ה אברהם יוסף שליט"א האב"ק אהפיעלין.

מדי עברי פה וראיתי כמה עלים מהרב המאוה"ג ותיק וחסידי הרב ר' **חיים ישעיה הכהן** שליט"א יהיב דעתו להדפיס ספר הנא דבי אליהו עם לקוטים רבים מרבותינו וחידושים נפלאים מאשר חן השם יתברך אותו. כולו מחמדים. והנה כי מלבד כי דברים קדושים כאלה אין לריכזם שום הסכמה יען כי איתמחי גברא עם כמה חידושים אשר חידש ונתקבלו ב"ה לכל בני תורה. מקטון ועד גדול. עם כל זה לא יכלתי להתאפק מלמלאות רגונו הטוב. כי בעזרת השם יתברך בוודאי אמרתיו הטהורות יכנסו בלבם של ישראל לעורר את לב בני ישראל לאהבת ד'. כי זה הדבר ידוע הדברים היוצאים מלב נכנסים ללב. ומי כמותו עובד את ד' באמת. לכן הגני נותן לו בעזרת השם יתברך את ברכתי ממקור אש. יאריך ימים. ואגדיל תורת ד'. ודי למען שמו ירים קרן עמו בחיים אמהר. באתי על החתום יוס ד'. כ"ד ימים לחדש כסלו תרנ"ו לפ"ק:

נאום אברהם יוסף בהמנוח הר' דוד זלה"ה אב"ד בק"ק אהביעלין.

לי עוד להתגורר בו בעזרי כאשר עיניכם תחזיקו
 מישראל שפירשתי בעזרי כמה דברים סתומים ותחזיקו
 בדברים נכונים למצן ותחזיקו מדגש ונופת ונשים.
 ורציתי בחשש שצורתי השי"ת חזן לדרך כפני. כבשה
 דברים שלא מלאתי פירושם בשום ספר ודיעתי שפי
 אפשר כלל לתרץ זה בדרך הפשט. ועד שלא האיר היום
 שלאחריו פלה במחשבותי בעזרי לפרשו בפשיטות. אשר
 כמעט רוחים להדיח שהיה כוונתו לזה. והכל על פי
 ספרים הקדושים מגדולי ישראל וזללהיה :

ב ואקוה להשי"ת כי אליהו הגביא ול ימלך טוב
 בפדי ובעד כל מי שיגו בספר זה בפירושים אלו.
 כי תירצתי כל הקצוות ודברים הסתומים. בדרך הפשט
 בעזרי. וכמה פעמים קיימתי בעזרי טסחא היאה
 בסוב פעם כח"ט היוקוקין בהקדמה דלריך ליישב טסחא
 הישנה בכל מה דאפשר. ומפחה יוכלו בני ישראל ללמוד
 בתוכו כסדר. ויתלחו בכל מקום התעוררות לעבודת
 השי"ת ועלות סוכות המסוגלים. וכמה ענינים נחלים
 לעבודת הכורא יתברך :

ג גם הגהתי הספר תנא דבי אליהו וישועות יעקב מכל
 הסעותים מכמה דפוסים שונים. צפרט לשון הפסוקים
 שמביא תדיר וליגוס בתנ"ך תקנתי הכל על מכונם בעזרי
 עד שעלה יותר מששה מאות תקונים בס"ה כמבואר
 ביו"ד סי' רע"ט גודל החיוב לתקן קטתי הספרים :

ד וכתב בספר סדר היום של הזמר של אליהו הגביא
 של מולאי שבת. וכתוב שם תליתנו על ידו בתורה
 שאנו מתפללין לאל יתברך ויתעלה שעל ידו תהיה הגלגל
 לימוד תורתנו. משום שבמע ידו הכל חולל. כמו
 שמצינו בכמה מקומות שרוח קדושתו תופיע הגלגל גדולה
 וזכירה עגימה תמלא ואין שכה עכ"ל. וכן כתבו כמה
 ספרים. ופיין לקמן בסוף התנא דבי אליהו מפנינים אלו :

ה וכתב בספר סדר היום של הזמר של אליהו הגביא
 של מולאי שבת. וכתוב שם תליתנו על ידו בתורה
 שאנו מתפללין לאל יתברך ויתעלה שעל ידו תהיה הגלגל
 לימוד תורתנו. משום שבמע ידו הכל חולל. כמו
 שמצינו בכמה מקומות שרוח קדושתו תופיע הגלגל גדולה
 וזכירה עגימה תמלא ואין שכה עכ"ל. וכן כתבו כמה
 ספרים. ופיין לקמן בסוף התנא דבי אליהו מפנינים אלו :

ו וכתב בספר סדר היום של הזמר של אליהו הגביא
 של מולאי שבת. וכתוב שם תליתנו על ידו בתורה
 שאנו מתפללין לאל יתברך ויתעלה שעל ידו תהיה הגלגל
 לימוד תורתנו. משום שבמע ידו הכל חולל. כמו
 שמצינו בכמה מקומות שרוח קדושתו תופיע הגלגל גדולה
 וזכירה עגימה תמלא ואין שכה עכ"ל. וכן כתבו כמה
 ספרים. ופיין לקמן בסוף התנא דבי אליהו מפנינים אלו :

א כתב בלוחות דרבי אליעזר הגדול. בני הי וזר
 בקריאת שמש על מטתך ולקדש עצמך ולברך לכורחך
 וצבנת וערכה שנתך. ולאחר שתקדש עצמך בזה אל תספר
 בדברים בטלים כו'. כי נשמתי תפלה ואיך יודע הארץ
 יקבלה לעמוד לפניו והקצוות היא תשיחך עכ"ל :

ב וכתב בספר יסוד יוסף ובספר חרדים בשם הירושלמי
 וספר המנהיג לישן כלילה מתוך דברי תורה או קריאת
 שמש ולא יפסיק בדיבור חול. וכתב בספר יסוד יוסף שם
 דזה תקון להגלל משום חטא ח"ו. ויש אומרים שיש ללמוד
 קודם שכיבה משניות. וסמניך משנה אחת ונשמה. שעל
 ידי לימוד משניות תעלה הנשמה למעלה. ויש אומרים
 ללמוד דברי הגדה קודם שכיבה. וכן הוא בכתבי האר"י
 ז"ל. וירא שמים יולא ידי שתייהן עכ"ל :

ג וכתב בספר כש"פ וזה לשונו ידוע שהעולם נברא על
 ידי מחשבה ודיבור ומעשה. וראשית הכל היא המחשבה.
 והדיבור הוא ענף המחשבה. והמעשה הוא ענף הדיבור.
 וזכו כן האדם בקומו משנתו שהוא נעשה בריה הדשה
 כח"ט חדשים לבקרים אם ידבר תחלת דבריו דברי
 הרשות וכ"ט דברים אשר לא כן. אף אם יתפלל ויעסוק
 בתורה אחר כך. הכל מסתעפין ומתשכין אחר הדיבור
 הא'. כי כמו שהדיבור הוא ענף המחשבה ועפלה
 אליה כן הדיבור השני אל הראשון כח"ט בזהר ובכתבי
 האר"י ענין כיבוד אה הגדול. ולכן יזהר
 האדם שיקדש ויטהר דיבורו הראשון בקומו. ויזכך
 מחשבתו הראשונה דבוקה בקדושה כדי שימאך אליה כל
 שאר הדברים שאחריה. ואחר כך כשיעמוד בתפלה
 מתוך שמחה של מלוא שיקדש דיבורו ותחשבתו בודאי
 יהיה נענה בתפלתו. וכן יקדש את עצמו ודבורו בשכבו
 כדי שלא יבוא לידי מקרה ח"ו (כש"ט לקוטים יקרים אור
 הגנוז ועוד ספרי מוסר) :

ד ומלאתי כתוב בספר כ"י וז"ל סגולה נוראה ונפלאה
 למקרה אשר לא טהור לכל יפקד רע ח"ו. ושיהיה
 לו מחשבות קדושים ועבורים והלומות מיושבים אמתיים
 יזהר ללמוד בספר הקדוש תנא דבי אליהו בכל לילה
 קודם השינה. ואחר כך יזכיר פ"ב פעמים אליהו הגביא.
 וסוב לכיין בכל פעם בשם הקדוש אגל"א. והי' נזהר
 שיסב במקום נקי ובגדים נקיים והוא בחון ומנוסה (כן
 מלאתי בספר זה בכמה דפוסים) :

ה ומכל אלו הטעמים נתתי אל לבי ללקט פירוש זה
 על התנא דבי אליהו לפרש היטב דבריו בכל מקום
 שלא פירש בישועות יעקב כל הזורך. כדי להכין בדבריו
 הקדושים בכל מקום באר היטב. כדי לזכות את בני
 ישראל שילמדו בתוכו כלילה קודם השינה כמו שנוהגין
 הזדיקים. ולהגות כמה שלמד עד השינה. וממילא ישנו
 מתוך דברי תורה. ובהתעורר משנתם יהנו גם כן בזה
 עד שיאמרו חייה דבר שבקדושה :

ו ופיין כמה שכתבתי בריש ספרי דרכי חיים ובספרי
 ברכת חיים פרק ד' עוד עניני מחשבות טובות בעת
 ההוא. וירא שמים יולא ידי כולם. כל מה שהוא בנקל
 יותר לגרש ממנו המחשבות בטילות :

ז והנה בספר זקוקין דנורא יש הרבה אריכות ופלאול.
 ואין פנאי ללמוד כסדר עם פירושו. כי לריך ללמוד
 בגמרא ושלחן ערוך ויתר הלימודים של כל אחד כפי
 ערכו. ולכן במקום שפירש בפילפול ארוך או בדוחק
 גדול הבאתי דברי הרב בעל מאורי אש ועוד ספרים
 לפרש על פי פשוטו בלשון נח וקל למען ירוך הקורא בו :
ח ואחר כל הפירושים שיש על הספר הקדוש הג"ל באר

עוב ונקרא חיים. וכמ"ש פן חיים הוא למחזיקים בה. וכן שהביא באבות שם כמה פסוקים בזה:

מן וכן בפנין החשובה איתא באבות פרק ד' יפה שמה אחת בחשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חי כו'. גם ידוע דחשובה היא כספירת בינה. וכתב בספר **סערי** אורה שער ה' דהספירה הזאת נקראת למקובלים מקור החיים לפי שהיא המושכת מעולם הרחמים שפע החיים בכל הנמלאות עכ"ל:

מן והגה שם אליהו ז"ל נזכר בחנ"ך ס"ח פעמים כס"ה והוא בגימטריא חיים. וכבר כתבנו למעלה שבמגע ידו הכל מוללח. ממילא יעזור לנו השי"ת כשנלמוד בספרו עם הסידורים הג"ל כדי להבין הדברים בפשיטות נוכח לחשובה ולתורה ולחיים טובים ולכל טוב ברוחניות ובגשמיות אמן פלה:

ין ויהי רצון מלפני אבינו שבשמים שנוכה ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולזכות את הרבים תמיד ברוחניו ובגשמי'ו

וזכות אליה הביא ז"ל. ישמח לנו והוא ימליץ בעדים שלא ימוש דברי התורה הקדושה מפינו ומפי זרענו וזרע זרענו עד עולם. וזכה לחשובה שלימה להתקרב לעבודת הבורא יתברך באמת. ויעהר מחשבותיו ולבגו לעבוד באמת ובשמה. ויחגדל ויתקדש כבוד השם יתברך וכבוד התורה על ידי תמיד. וזכה לביאת הגואל לדק במהרה בימינו אמן:

ין הכ"ד הזעיר המתחבק בספר רגלי חכמים ותלמידיהם **חיים ישעיה הכהן** בעל המחבר **ספר** מסגרת האלף. וספר

לקוטי שושינס. ולקוטי יקרים. ולקוטים נפלאים. וספר ישועות חיים. וספר דרכי חיים. וספר דברי תורה וספר ברכת חיים. וספר תוספת חיים. וספר תשועות חיים. וספר לבושי חיים. בעזרת חי החיים. ברוך הוא וברוך שמו לעד ולנצח ולנצח:

כתב בצוואה מהרב בעל יסוד ושורש העבודה דחסיד אחד העיד ששמע מפי אליהו ז"ל שאריכות הגלות הזו הוא בשביל שאינם נוהרים בתפלתם בקריאת האותיות והנקודות להוציא הכל כפה ויפולא יבליע שום דבר עכ"ד, וידוע מזה"ק דבכל אות וכל קוץ תולין כמה עולמות עליונים. וכשאין האדם מוציא מפיו יפה התיבות האותיות. הרי מחליף תיבה זו לתיבה אחרת. וגורם פגמים גדולים באותן עולמות עליונים הקדושים התלויים באותן האותיות של תיבה זו (יסוד ושורש העבודה שער ג'). וכמו שזכר לקמן בסוף הספר דבכל אות יש עולמות וגשמות ומתייחדים כו' ע"ש:

ודגה בספר חרדים פרק ז' כתב דלכן נתארך גלותינו על עון מחלוקת ושנאת חנם שעדיין לא הוטרנו ממנו כו'. לכן כל איש ישראל יתיר מלפגום היסוד העליון ע"י עון שנאת חנם או לשון הרע או מחלוקת הלילה. ויתן אל לבו כו' שיהא לי אהבה רבה ושלוש וריעות עם כל ישראל עכ"ל. ובראשית חכמה שער הקדושה פרק י"ג כתב דעל ידי עון לשון הרע גורם להמשיך הגלות כו' עכ"ל. וכן כתב בספר מעלות התורה דהגלות הזה האחרון הוא בעון לשון הרע ושנאת חנם עכ"ל:

זאיתא בזה"ק טרשת תזריע דאי שפוחתי ולישגרי ממללן מילין בישיא חייטון מילין סלקין לעילא כו' שומר מצוות נפשו. נפשו ודאי היא דהוה ממללא אתעבידא משתוקא בגין מילולא בישא כו' עכ"ל. וכפרשת סקדי כתב דמי שמדבר לשון הרע פוגם להתפללות והבקשות שמתפלל אח"כ והלימוד דאחר כך. אבל אם שומר עצמו מלה"ר תפלתו נשמעת ולימודו נחת רוח לה' (כמ"ש בספר דבש לפי מהרב חיד"א ולה"ה):

ויצא לנו מכל זה דהתקרבות הגאולה תלויה בדברים אלו שישמור עצמו מלה"ר וממילא לא ישגום לשונו. וידקדק בקריאת האותיות והנקודות של התפלה וכל דברים שבקדושה להוציא הכל כפה יפה ולא יבליע שום דבר. וממילא יהיה נעשה יחודים בתפלתו. וכשיזכיר פירוש המלות ויקשר ג"כ המחשבה בהדיבור וקול של תיבות התפלה אזי יתייחדו שלשה שמות ונוכה לכל טוב כידוע ליודעי חן:

ולכן נריך לזכר בקריאת שמע ותפלה ופסוקי דזמרה וכל הברכות שלא לאמרם במהירות. רק יאמר כל תיבה בנשימת ונחת עם הנקודות כראוי. ולא יבליע שום דבר. וכמו שכחתי בספרי תוספת חיים על תהלים מזמור ס"ח עיף שם באריכות:

וירגיל את עצמו לכרך ברכת המזון וכל הברכות בקול רם (חן מהברכות דשמונה עשרה). ולא יכרך בלחש. כי אמירת הברכות בקול מעורר הכוונה. ע"ד שאמרו רז"ל בעסק התורה שצריך להוציא כפה בקול שאמר כי חיים הם למולאיהם. וכן ערוכה בכל ושמונה שדרשו בעירובין (דף כ"ד) אם ערוכה ברמ"ח חברים שלך משתמרת. וכן לפנין הברכות (ראשית חכמה שער הקדושה פרק ע"ז ושל"ה בשער האותיות ובאה"ט באו"ח סימן תרמ"ג): **וצריך** למחות באותן שמכרכין ברכת המזון ושאר הברכות בלחש. כי על ידי זה מבליעים כמה אותיות ונקודות וגם שוכחים לכוון פירוש המלות בכל קיבה. שהכוונה הוא עיקר גדול בכל הברכות והתפלות במבואר בספרים הקדושים ולקמן בכמה מקומות. וכמ"ש לקמן בתנח"ך פרק ו' סק"ג. ובתנח"ך פט"ו סק"ד. לכן יזהרו להרגיל עצמם לומר הברכות וכל דברים שבקדושה (חן מהשמונה עשרה) בקול רם. ולהוציא יפה כפה כל התיבות והנקודות כללעיל. וגם הש"ע יוציא בלחש כל תיבה יפה בשפתיו וממילא יעורר הכוונה לכוון פירוש המלות. ומשיך עלינו כל הטובות וכל הברכות לנצח. כמבואר בספרי המקובלים. וידוע ליודעי חן:

אזהרה

בית הדפסת ספר זה קנינו מאת הרב המחבר ג"י רחלוביץ וידוע שאסור לשום איש להדפיס זה הספר בלתי ידיעתנו הן מצד דין תורה הקדושה. והן מצד דינא דמלכותא. ולהשומע יונעם ותבא עליו ברכת טוב. יום ג' לסדר ואכלתם לשובע. שנת. ששון. לפ"ק פה דוברין:

משה שניידמעסער } המדפיסים
נחמה הערשענהארן

פתיחת הספר

(כתובת דף קה פ"ב) **רב ענן** איתי ליה ההוא גברא כנתא דגילדני דבי גילי אל פה עבדתך אל דינא אית לי לא קביל מניה א"ל פסילנא לך לדינא אל דינא דמר לא בעינא קבולי לקבל מר ולא למנען מר מאקרוני בכורים דחניא ואיש בא מבעל שרישה ויבא לאיש האלהים לחם בכורים עשרים לחם שעורים וכרמל בצקלוננו וכי אלישע אוכל בכורים הוה אלא לומר לך כל המביא דורון לת"ח כאילו מקריב בכורים אל קבולי לא בעינן דאיקבל השתא דאמרת לי מעמא מקבילנא שדריה לקמיה דר"ג שיה ליה גדייניה מר להאי גברא דאנא ענן פסילנא ליה לדינא אמר מדשלה לי הכי ש"מ קריביה הוא הוה קאים דינא דיתמי קמיה אמר האי עשה והאי עשה דכבוד תורה עדיף סלקיה לדינא דיתמי ואחתיה לדיניה כיון דחזא בעל דיניה יקרא דקא עביד ליה איסרתם מענתיה. **רב ענן** הוה רגיל אליהו דאתי גביה דהוה מתגי ליה קוד דאליהו כיון דעביד הכי אסתליק יתיב בתעניתא ובעי רחמי ואתא. כי אתא הוה מבעית ליה בעותי ועבר תיבותא ויתיב קמיה עד דאפיק ליה סודיה ודתי דאמרי סדר דאליהו רבא. סדר אליהו זוטא:

רשי

הוספות

גילדני דבי גילי. דנים קטנים: וכי אלישע אוכל בכורים הוה. והלא לא כהן היה שהרי מלינו בדברי הימים שנתייחס אביו על שם גד דכתיב וישעי השם בכשן ומלינו במס' פסחים כאלו דברים דשס דהאי קרא הוא אביו של אלישע: ש"מ קריביה הוא. להכי פסול ליה לדינא: האי עשה והאי עשה. מלות הדיינים עשה ושפתם לדק: עשה דכבוד תורה עדיף. דיני דהאי גברא דהוה עשה דאיכא כבוד תורה דרב ענן כהדיה עדיף: סדר אליהו רבא. שלמד חוץ לתיבה: סדר אליהו זוטא. שלמד בתוך התיבה:

כתב בעל סודי רזי והובא ג"כ בס' שכתה לקט בערך אליהו סימן ו'. ככל מוצאי שבת משיינים בדין מי שנחכפרו לו שנותיו בגיהנם כדי שלא להחזירו שם, ומי שנחכפרו שנותיו אליהו מביאו אלל מי שמוכן לו להיות אללו, גם אם יש לדיקים שחטאו במקצת דברים שזריכים במוצ"ש להשיבם לדונם בגיהנם. אליהו מקבל עליו דינם כדי להגין עליהם ולא יחזירו לגיהנם. והוה שאמר בהנא דבי אליהו בית ישראל הריני כפרתם ולכך אומרים פניו אליהו במוצ"ש: ועיין לקמן בסוף הספר סגולת אמירת עניי אליהו במוצאי שבת לכמה פנימים:

מצאתי כתוב בסדה"י ח"ל שמעתי שכל המזכיר שם אליהו ג"כ פסמים (כמנין אליהו) יצליח בלימודו. וכן יש מדקדקים שעושין כן במוצאי שבת. ולכן אמרינן עניי פיוטים שמזכירים אליהו במוצ"ש ואנו מחסללין לאל יתברך ויתעלה שכל ידו תהיה הגלחת לימוד תורתנו משום שכמגע ידו הכל מוצלח. כמו שמלינו בכמה מקומות שרוא קדושתו חופיע הגלחה גדולה וזכירה עלומה תמלא ואין שבתה:

מצאתי כתוב בספר כתיבת יד ח"ל סגולה נוראה ונפלאה למקרה אשר לא טהור לכל יפקד רע ח"ו וטיהו לו מחשבות קדושים וטהורים וחלומותיו מיושכים ואמיתיים יזהר ללמוד בספר הקדוש (תנא דבי אליהו) בכל לילה קודם השינה וז"ל יזכיר ע"ב פעמים (אליהו הנביא) וטוב לכיון בכל פעם בשם הקדוש (אגלא) ויהיה נוהר שישכב במקום נקי ובגדים נקיים והוא בחון ומנוסה וזה"ל. ואשרי מי שראה פניו בחלום אשרי מי שנתן לו שלום והחזיר לו שלום י"י עו לעמו יתן י"י יברך את עמו בשלום:

מצאתי במגיד מישרים פרשת תנא ח"ל. קדם דתשרי (שתחיל) למילף תימא קרא דא זכר דבר לעבודך עד אשר יחלתי עשרה זימני ואודהר דכמאי דתקבע למילף בהאי זימנא לא תפסיק כלל בשום מלה ממילין דעלמא. ובהכי אדכר לך כל מה דתילף בהאי שפתא וכן בכל זימנא. עי"ש הסוד באריסטא: וזה ההלי בעזרת לורי וגואלי:

גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך: